

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 244/2010-54

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 21. októbra 2010 v senáte zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcu Petra Brňáka a zo sudkyne Marianny Mochnáčovej prerokoval prijatú sťažnosť M. K., T., zastúpeného advokátom JUDr. M. P., T., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 25/08 a postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. PK 24 C 23/2004 a sp. zn. 4 C 639/2008 a takto

r o z h o d o l :

Základné právo M. K. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. PK 24 C 23/2004 a sp. zn. 4 C 639/2008 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 25/08 porušené nebolo.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 244/2010-17 z 30. júna 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť M. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 25/08 a postupom Okresného súdu Pezinok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pôvodne pod sp. zn. PK 24 C 23/2004, teraz pod sp. zn. 4 C 639/2008.

2. Z obsahu sťažnosti vyplynulo, že *„Dňa 12. 2. 2004 bola Okresnému súdu... doručená žaloba o náhradu škody spôsobenej prevádzkou dopravného prostriedku... Konaniu bola pridelená spisovná značka 24 C 23/04.*

Na základe výzvy zo dňa 16. 3. 2004 zaplatil sťažovateľ súdny poplatok vo výške 1.050,- Sk za istinu, ktorou je požadovaná náhrada škody spôsobená na jeho motorovom vozidle vo výške 21.000,- Sk...

Následne bola sťažovateľovi doručená výzva zo dňa 11. 8. 2004, ktorou ho súd vyzval na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 8.760,- Sk za návrh v časti o zaplatenie 400,- Sk denne za prenájom motorového vozidla a tiež vo výške 8.760,- Sk v časti za návrh o zaplatenie 3.840,- Sk mesačne za zvýšené náklady pri prevádzke prenajatého motorového vozidla... Súčasne s touto výzvou bola zaslaná aj ďalšia výzva, ktorou ho súd vyzval na upresnenie označenia odporcu...

Vzhľadom na skutočnosť, že nájomný vzťah na prenajaté motorové vozidlo bol ukončený ku dňu 15. 8. 2004, žiadosťou zo dňa 1. 9. 2004 požiadal sťažovateľ súd o nové vyčíslenie súdneho poplatku... Zároveň súd upozornil, že v doručenej úradnej zásielke sa nenachádzala poštová poukážka na zaplatenie súdneho poplatku ako sa uvádzalo vo výzve.

Spolu s vyššie uvedenou žiadosťou bola odoslaná aj fotokópia výpovede z prenájmu motorového vozidla... a doplnenie údajov k podanej žalobe...

Výzvou zo dňa 3. 2. 2005 bola sťažovateľovi doručená výzva súdu na ďalšiu špecifikáciu predmetnej právnej veci... Požiadavky súdu boli sťažovateľom splnené podaním zo dňa 12. 2. 2005...

Dňa 27. 12. 2005 bola sťažovateľovi doručená výzva zo dňa 18. 3. 2005 na zaplatenie novo vyrubného súdneho poplatku vo výške 7.885,- Sk. Sťažovateľ odôvodneným podaním zo dňa 18. 1. 2006 požiadal súd o predĺženie lehoty na jeho zaplatenie... Okresný súd Bratislava III, do ktorého príslušnosti po zrušení Okresného súdu... prešla táto právna vec, na jeho žiadosť žiadnym spôsobom nereagoval.

Dňa 16. 11. 2007 bolo sťažovateľovi doručené predvolanie na pojednávanie konané 4. 12. 2007... Pojednávanie sa napokon neuskutočnilo z dôvodu práceneschopnosti zákonnej sudkyne...

Vzhľadom ku skutočnosti, že od podania žaloby uplynula pomerne dlhá doba (viac ako 4 1/2 roka), počas ktorej sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie a tiež na fakt, že súd nereagoval na žiadosť sťažovateľa zo dňa 18. 1. 2006... Sťažovateľ do spisu nahliadol dňa 5. 6. 2008 na znovu zriadenom Okresnom súde..., ktorý nanovo prevzal vyššie uvedenú právnu vec (vedenú pod sp. zn.: 4 C/639/2008).

V súdnom spise sa sťažovateľ oboznámil s uznesením č. k. PK 24 C 23/2004-28 z 29. novembra 2006, ktorým súd... konanie v časti návrhu o náhradu škody za nájomné vo výške 120 400,- Sk a v časti návrhu o náhradu škody za zvýšené náklady na prevádzku prenajatého motor. vozidla vo výške 37.304,- Sk zastavuje...

Na základe skutočností, že sťažovateľ nemal o tomto uznesení vedomosť z dôvodu jeho nedoručenia, považoval a stále považuje vyznačenie jeho právoplatnosti za nezákonné.

Z týchto dôvodov podal sťažovateľ... odvolanie... Prílohu odvolania tvorila výzva na zaplatenie súdneho poplatku spolu s nalepenými kolkovými známami v hodnote 7.885,- Sk...

Medzi iným... bolo dňa 19. 1. 2009 sťažovateľovi doručené oznámenie 10 Cd/10/2009, ktorým mu Okresný súd Trnava oznámil plánované vypočutie svedkýň - poštových doručovateľiek p. Š. a p. Ch...

... Krajský súd... rozhodol... o podanom odvolaní... uznesením 10 Co 25/08-74 z 30. 10. 2009, ktorým ho zamietol...

O dovolaní rozhodol Najvyšší súd... uznesením 1 Cdo 2/2010 z 27. januára 2010, ktorý dovolanie zamietol...

Ako vyplýva z odôvodnenia uznesenia dovolacieho súdu, tento sa stotožnil s tvrdením odvolacieho súdu ohľadom nastania účinkov fikcie doručovania sťažovateľom napadnutého uznesenia PK 24C 23/2004-28 zo dňa 29. novembra 2006...“.

3. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu a krajského súdu v predmetnom súdnom konaní sťažovateľ okrem iného uviedol:

«Prihliadajúc na skutočnosť, že od podania žaloby uplynulo už viac ako 4 1/2 roka, považoval sťažovateľ za potrebné upozorniť predsedu príslušného Okresného súdu svojou sťažnosťou zo dňa 20. 9. 2008 na nečinnosť súdu v danej veci... Odpoveď - ospravedlnenie predsedníčky Okresného súdu obdržal dňa 13. 10. 2008...

Na... ospravedlnenie predsedníčky Okresného súdu reagoval sťažovateľ ďalšou sťažnosťou zo dňa 1. 2. 2009..., v ktorej vyjadril nespokojnosť s postupom Okresného súdu..., ktorý bol toho názoru, že počas odvolacieho konania nemôže konať v časti náhrady škody na motorovom vozidle vo výške 21.000,- Sk. Taktiež napadol nečinnosť dožiadaného Okresného súdu Trnava...

Vyššie uvedená sťažnosť bola vybavená Krajským súdom... oznámením Spr. 2033/09 zo dňa 10. 3. 2009, ktorým bolo konštatované, že bola podaná oneskorene...

Sťažovateľ sa teda obrátil sťažnosťou voči prietahom v konaní zo dňa 8. 8. 2009 na Ministerstvo spravodlivosti SR...

K sťažnosti zo dňa 8. 8. 2009 poskytol vyjadrenie podpredseda Krajského súdu v písomnosti Spr. 2182/09 zo dňa 15. 10. 2009..., okrem iného, nasledovne: „sťažnosť je dôvodná“ a „v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 25/08 zistil objektívne prietahy, ktoré vznikli v dôsledku vyššie uvedených skutočností“.

S ohľadom na doterajšiu celkovú dĺžku konania v trvaní 6 rokov má sťažovateľ za to, že došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Sťažovateľ v dostatočnom rozsahu využil opravné prostriedky v podobe sťažností v zmysle zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch, a preto ju aj s poukazom na konštantnú judikatúru Ústavného súdu SR možno z tohto dôvodu považovať za prípustnú...

Sťažovateľ žiadnym spôsobom neprispel k prieťahom v konaní súdu prvého stupňa. Podanie žiadosti na predĺženie lehoty na zaplatenie súdneho poplatku zo dňa 18. 1. 2006 nemožno v žiadnom prípade pripísať k prieťahom, ktoré by do značnej miery spomalili postup súdu. Táto žiadosť bola zdôvodnená objektívnymi príčinami (dočasná práceneschopnosť a poškodenie faktúr preukazujúcich prenájom motorového vozidla, a to bez viny sťažovateľa)...

Z postupu Okresného súdu..., resp. Okresného súdu Bratislava III, je zrejmé, že nepostupoval v dostatočnej miere so zásadami civilného procesu, predovšetkým zásadou hospodárnosti, efektívnosti, rýchlosti a účinnosti...

Najpresvedčivejším dôkazom o nezákonnom postupe súdov je skutočnosť, že v priebehu 6 rokov od podania žaloby sa neuskutočnilo ani jedno jediné pojednávanie...»

4. Sťažovateľ navrhol (modifikované v rozsahu ústavným súdom prijatej časti sťažnosti, pozn.), aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„... Právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v konaní vedenom pod sp. zn. PK 24 C 23/2004 na Okresnom súde... a v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 25/08 vedenom na Krajskom súde... bolo porušené...

... Sťažovateľovi... sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,- EUR..., za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy...

... Právnomu zástupcovi sťažovateľa sa priznávajú trovy právneho zastúpenia za poskytnuté právne služby vo výške 303,32 EUR...“

5. Sťažovateľ k sťažnosti pripojil písomnosti majúce dokumentovať ním tvrdený priebeh konania pred jeho vec rozhodujúcimi súdmi, z ktorých vo vzťahu k predmetu tejto časti sťažnosti (namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy) a tiež k skutočnostiam uvedeným v bode 8 (chronologický priebeh konania vyplývajúci z obsahu súdneho spisu okresného súdu sp. zn.

PK 24 C 23/2004, resp. 4 C 639/2008, pozn.) považuje ústavný súd za relevantné citovať podstatné časti:

a) Sťažovateľova sťažnosť z 20. septembra 2008 na prietahy v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. PK 24 C 23/04 adresovaná predsedovi okresného súdu:

„Týmto podávam sťažnosť v zmysle zákona č. 757/2004 Z. z. o sudcoch a prísediacich voči opakovanému porušovaniu môjho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v právnej veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn.: PK 24 C 23/04.

Odôvodnenie:

Od posledného úkonu súdu uplynulo už takmer 10 mesiacov. Toto možno považovať z právneho hľadiska za nečinnosť. Taktiež si Vás dovoľujem upozorniť, že od podania žaloby uplynulo už viac ako 4 ½ roka. Výsledkom činnosti súdu je fakt, že za tento čas sa neuskutočnilo v tejto veci ešte ani jedno pojednávanie...“

b) Odpoveď predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 2041/2008 z 2. októbra 2010:

„Dňa 23. 9. 2008 bola na Okresný súd... doručená Vaša sťažnosť na prietahy v konaní... spôsobené tým, že od posledného úkonu súdu... prebehlo už 10 mesiacov...

V rámci prešetrovania Vašej sťažnosti som z náhradného obalu zistila, že spis sp. zn. 4 C/639/2008 bol dňa 17. 6. 2008 zaslaný na Krajský súd... na rozhodnutie o Vašom odvolaní podanom dňa 13. 6. 2008 proti uzneseniu súdu o zastavení konania v časti o náhrade škody. Na Krajskom súde... som zistila dopytom u dozornej úradníčky, že konaniu o Vašom odvolaní bola pridelená... sp. zn. 10 Co/25/2008 a zatiaľ k dnešnému dňu nebolo o Vašom odvolaní rozhodnuté. Z tohto dôvodu Okresný súd... až do vrátenia spisu z Krajského súdu... nemôže vo veci konať.

Z prehľadu úkonov v spise sp. zn. 4 C/639/2008 vyplýva, že od 1. 1. 2008 do predloženia spisu na Krajský súd v Bratislave nebol vo veci vykonaný úkon zo strany súdu smerujúci k rozhodnutiu veci, avšak nečinnosť súdu do júna 2008 pramenila z objektívnych dôvodov – procesom odovzdávania a preberania niekoľkotisícovej spisovej agendy z odovzdávajúcich súdov (OS Bratislava II. a OS Bratislava III.), ďalej nedostatočného personálneho obsadenia súdu v tom čase, ako aj z vysokého počtu vecí v oddelení zákonnej sudkyne i jej PN v období od konca mesiaca január 2008 do konca mesiaca február 2008

a v období od polovice marca 2008 do konca apríla 2008 (nikdy PN nepresiahla spolu 6 týždňov, čo by odôvodňovalo prerozdelenie spisov iným sudcom).

Subjektívne zavinenie na prietahoch v konaní som nezistila ani u konajúcej sudkyňi, ani u iného zamestnanca nášho súdu... “

c) Oznámenie Okresného súdu Trnava sp. zn. 10 Cd/10/2008 zo 14. januára 2009:

„Okresný súd Trnava v právnej veci dožiadania Krajského súdu..., vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 10 Cd/10/2008 Vám oznamuje, že dňa 11. 2. 2009 a 12. 2. 2009 o 10.00 hod. sa na Okresnom súde Trnava uskutoční výsluch svedkýň T. Š. a V. Ch.“

d) Sťažovateľova sťažnosť z 1. februára 2009 adresovaná okresnému súdu:

«V súvislosti s Vašou odpoveďou... z 2. októbra 2008... vyjadrujem nespokojnosť a nesúhlas s Vaším konštatovaním v poslednej vete vo 4. odseku: „Z tohto dôvodu Okresný súd... až do vrátenia spisu z Krajského súdu... nemôže vo veci konať“... Podľa môjho názoru je zo strany Okresného súdu... neprípustné v tejto právnej veci čakať na rozhodnutie Krajského súdu... o mojom odvolaní voči uzneseniu v časti návrhu náhrady škody za nájomné a v časti o zvýšené náklady za prevádzku pri používaní prenajatého motor. vozidla...»

e) Oznámenie podpredsedu krajského súdu sp. zn. Spr. 2033/09 z 10. marca 2009 sťažovateľovi:

„Potvrdzujem prevzatie Vášho podania zo dňa 01. 02. 2009..., v ktorom vyjadrujete nespokojnosť a nesúhlas s odpoveďou predsedníčky Okresného súdu... zo dňa 02. 10. 2008 ... Šetrením... som zistila, že predsedníčka Okresného súdu odpovedala na Vašu sťažnosť zo dňa 20. 09. 2008 listom zo dňa 02. 10. 2008. Z doručenky pripojenej k predmetnej odpovedi je zrejmé, že táto Vám bola doručená dňa 13. 10. 2008. Vzhľadom na dikciu ust. § 67 ods. 1 písm. a) zákona o súdoch, žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom okresného súdu ste mohli podať najneskôr do 13. 11. 2008. Podanie datované dňom 01. 02. 2009, v ktorom vyjadrujete nespokojnosť a nesúhlas s predmetnou odpoveďou predsedníčky Okresného súdu..., ste podali na pošte dňa 02. 02. 2009, teda po uplynutí

zákonom stanovenej 30 dňovej lehoty... Vaša žiadosť zo dňa 01. 02. 2009... bola podaná oneskorene...“

f) Sťažovateľova sťažnosť z 8. augusta 2009 adresovaná Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo spravodlivosti“):

„... Týmto podávam sťažnosť voči neodôvodneným prietiahom v konaní PK 24 C 23/04 vedenom na Okresnom súde... k vypočutiu pracovníčok Slovenskej pošty a. s. v T. prišlo až po podaní mojej sťažnosti zo dňa 20. 9. 2008 na Okresný súd... táto sťažnosť je už v poradí štvrtá v tomto konaní... celková dĺžka konania už presiahla 5 ½ roka a pritom sa neuskutočnilo ani jedno pojednávanie... Okresný súd... mohol konať... vo veci v časti samotnej náhrady škody za poškodenie motorového vozidla s príslušenstvom bez ohľadu na konanie Krajského súdu..., ktorý koná (tiež s prietiahmi) v časti náhrady škody za nájomné a v časti zvýšené náklady za prevádzku pri používaní prenajatého motor. vozidla...“

g) Odpoveď ministerstva spravodlivosti na túto sťažnosť:

„oznamujeme Vám, že Vaše podanie z 8. augusta 2009, v ktorom sa sťažujete na prietahy v konaní sp. zn. PK 24 C 23/04 vedenom na Okresnom súde... odstupujeme na prešetrenie predsedníčke uvedeného súdu, ktorá Vás bude o výsledku šetrenia písomne informovať.“

h) Odpoveď predsedníčky okresného súdu sp. zn. Spr. 2059/2009 z 18. septembra 2009 na sťažnosť z 8. augusta 2009:

„Dňa 21. 8. 2009 bola na Okresný súd... doručená z Ministerstva... Vaša sťažnosť na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C/639/2008... V rámci prešetrovania Vašej sťažnosti som z náhradného obalu spisu sp. zn. 4 C/639/2008 opätovne (tak ako som Vám už písala aj v odpovedi na Vašu sťažnosť podanú v septembri 2008 - Spr. 2041/2008) zistila, že spis sp. zn. 4 C /639/2008 bol dňa 17. 6. 2008 zaslaný na Krajský súd... na rozhodnutie o Vašom odvolaní podanom dňa 13. 6. 2008 proti uzneseniu súdu o zastavení konania v časti o náhrade škody a do dnešného dňa nebol spis vrátený späť na Okresný súd... Objektívne prietahy v predmetnom konaní pred Okresným súdom... v prvom polroku 2008 som už konštatovala v liste zo dňa 2. 10. 2008... a záverov uvedených v tomto liste sa

v plnom rozsahu pridržiavam. V ďalšom období - od... predloženia spisu na odvolací súd... do dnešného dňa, k prietahom v konaní pred Okresným súdom... nedochádza, nakoľko spis na náš súd nebol k dnešnému dňu z odvolacieho súdu vrátený... Vaša sťažnosť sa... týka aj odvolacieho konania... v tejto časti odstupujem Vašu sťažnosť na Krajský súd ...na priame vybavenie...“

i) Odpoveď podpredsedu krajského súdu sp. zn. Spr. 2182/09 z 15. októbra 2009 na sťažovateľovu sťažnosť z 8. augusta 2009:

„... Vašu sťažnosť som prešetril... z hľadísk nevyhnutných pre jej náležité vybavenie a dospel som k záveru, že Vaša sťažnosť je dôvodná.

Šetrením... som zistil, že vec napadla na krajský súd dňa 23. 06. 2008... V danej veci bol dňa 03. 11. 2008 dožiadaný Okresný súd Trnava o výsluch poštových doručovateľiek, čomu dožiadaný súd vyhovel vykonaním výsluchov dňa 11. a 12. 10. 2009. Spis bol tunajšiemu súdu vrátený dňa 16. 02. 2009. Z vyjadrenia predsedníčky senátu vyplýva, že od uvedeného dátumu bola vec daná na vybavenie podľa poradia zodpovedajúceho prideleným číslam spisových značiek... Podľa vyjadrenia predsedníčky senátu je predpoklad vybavenia veci do konca mesiaca október 2009... som Vašu sťažnosť na prietahy v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 25/08 vyhodnotil ako dôvodnú. Dovoľte mi preto, aby som sa Vám v mene správy a riadenia súdu za vzniknuté objektívne prietahy ospravedlnil. Zároveň Vám oznamujem, že vec budem naďalej sledovať z hľadiska jej bezprietahovosti a plynulosti..., pričom vyzvem konajúcu predsedníčku senátu, aby neodkladne prijala ďalšie opatrenia na odstránenie vzniknutých prietahov.

Súčasne uvádzam, že vec... bude prevedená do režimu sledovania vecí podpredsedom krajského súdu, za účelom zabránenia vzniku ďalších prietahov v konaní.“

j) Oznámenie podpredsedu krajského súdu sťažovateľovi sp. zn. 2182/09 z 12. novembra 2009:

„... 05. 10. 2009 bola Krajskému súdu... doručená Vaša žiadosť zo dňa 30. 09. 2009, ktorou ste sa domáhali... prešetrenia vybavenia sťažnosti predsedníčkou Okresného súdu..., týkajúcej sa prietahov v konaní vedenom na Okresnom súde... pod sp. zn. 4 C 639/2008

a vybavenia sťažnosti na prietahy v odvolacom konaní vedenom na Krajskom súde... pod sp. zn. 10 Co 25/08.

Vzhľadom na skutočnosť, že žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti predsedom okresného súdu podlieha súdnemu poplatku... výzvou zo dňa 16. 10. 2009, Vám doručenou dňa 22. 10. 2009, Vás Krajský súd... vyzval v lehote do 10 dní od jej doručenia na jeho zaplatenie, s poučením o právnych následkoch nezaplatenia súdneho poplatku... Nakoľko ste v stanovenej lehote súdny poplatok nezaplatili, oznamujem Vám, že Vašu žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti odkladám bez vybavenia... Čo sa týka Vášho podania v časti, v ktorej namietate prietahy v odvolacom konaní, dovoľujem si Vám oznámiť, že sťažnosť bola vyhodnotená v odpovedi podpredsedu krajského súdu zo dňa 15. 10. 2009, ktorá Vám bola doručená dňa 22. 10. 2009.“

6. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: krajský súd, zastúpený predsedníčkou, listom sp. zn. Spr. 3406/2010 z 12. augusta 2010, a okresný súd, zastúpený predsedom, listom sp. zn. Spr. 3285/2010 z 5. augusta 2010 a právny zástupca sťažovateľa listom z 8. októbra 2010.

6.1 Predsedníčka krajského súdu uviedla tieto podstatné skutočnosti:

«... Kauza... bola predložená na Krajský súd... dňa 23. 06. 2008... 08. 09. 2008 (do 3 mesiacov)... bola vypracovaná žiadosť o poskytnutie informácie od „Pošty T.“.

Odpoveď prišla konajúcemu odvolaciemu súdu dňa 16. 10. 2008.

Následne bolo dňa 03. 11. 2008 vypracované dožiadanie pre Okresný súd v Trnave na vypočutie dvoch svedkýň.

Dožiadanie bolo vybavené a súdny spis vrátený dňa 16. 02. 2009, od ktorej doby bola vec daná na vybavenie podľa poradia, v akom bola podaná na Krajskom súde... Odvolací súd potom vo veci rozhodol dňa 30. 10. 2009. Dôvodom, prečo došlo k rozhodnutiu až po uplynutí 7 mesiacov od obdržania vybaveného dožiadania je tá skutočnosť, že senát pracuje aj pracoval vždy s počtom minimálne 250 vecí... Nie je v možnostiach sudcov (senátov), vzhľadom na ich zaťaženie, rozhodovať v lehotách, ktoré sú primerané predstavám občanov; sudcovia môžu rozhodovať len v lehotách primeraných podmienkam, ktoré sú im poskytované štátom...»

6.2 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem iného uviedol:

„Predmetná vec... napadla na Okresný súd... 12. 02. 2004 a bola vedená pôvodne pod sp. zn.: 24 C 23/2004. Od... 01. 01. 2005 bol spis vedený na Okresnom súde Bratislava III (zrušenie Okresného súdu Pezinok zák. č. 371/2004 Z. z.)... 01. 01. 2008 bol spis predmetom prechodu výkonu súdnictva... na novozriadený Okresný súd... Spis bol fakticky odovzdaný... 14. 01. 2008 a bola mu pridelená nová spisová značka 4 C 639/2008... Po prechode spisu na Okresný súd... bola vec pridelená zákonnej sudkyňi JUDr. I. N... (ktorá, pozn.) začiatkom roka 2008 absolvovala krátko po sebe 2 operácie, práceneschopná bola... do 30. 04. 2008. Dĺžka práceneschopnosti zákonnej sudkyne neumožňovala rozdelenie vecí z jej oddelenia.

Dňa 13. 06. 2008 navrhovateľ doručil súdu odvolanie... proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III. ... zo dňa 29. 11. 2006, ktorým bolo konanie sčasti zastavené pre nesplnenie poplatkovej povinnosti... 17. 06. 2008 bol spis predložený na rozhodnutie odvolaciemu súdu... 13. 11. 2009 bol spis vrátený z odvolacieho súdu... 25. 11. 2009 bolo rozhodnutie odvolacieho súdu doručované účastníkom konania... 05. 01. 2010 bol spis predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky s dovolaním navrhovateľa, ktoré súdu doručil dňa 05. 01. 2010... 03. 03. 2010 po vrátení spisu z dovolacieho súdu bolo účastníkom konania doručované rozhodnutie dovolacieho súdu... 19. 04. 2010 nariadila zákonná sudkyňa pojednávanie vo veci na termín 08. 06. 2010. Pojednávame vo veci samej, z dôvodu prednesú návrhov na doplnenie dokazovania bolo odročené na termín 14. 09. 2010... po prechode spisu na Okresný súd... ku dňu 01. 01. 2008 bolo konané vo veci bez prietáhov... Okresný súd... nemôže niesť zodpovednosť za konanie, ktoré prebiehalo na iných súdoch... Za trvania konania na bývalom Okresnom súde Pezinok ako aj na Okresnom súde Bratislava III. dĺžka konania bola vyvolaná aj správaním sa sťažovateľa vo vzťahu k nepresnej špecifikácii petitu... jeho neskoršej úprave, ako aj k... nesplneniu... jeho poplatkovej povinnosti v celom zákonom rozsahu... V konaní pred Okresným súdom... bola dĺžka konania vyvolaná aj správaním sa sťažovateľa podaním oneskoreného odvolania a následne aj dovolania...“

6.3 Právny zástupca sťažovateľa vo svojom vyjadrení uviedol:

„... K vyjadreniu predsedníčky Krajského súdu... Krajský súd... mal prihliadať na skutočnosť, že od podania žalobného návrhu uplynulo už 4 1/2 roka, ako aj na skutočnosť, že pre spravodlivé rozhodnutie vo veci bude nevyhnutné zabezpečiť informácie od Slovenskej pošty, resp. vypočutie svedkov...

K vyjadreniu predsedu Okresného súdu... po podaní odvolania, resp. dovolania zo strany sťažovateľa malo dôjsť zo strany súdu k vytvoreniu tzv. zberného (náhradného) spisu pre odvolací, resp. dovolací súd, a to aj s ohľadom na celkovú dĺžku konania 4 1/2 roka bez uskutočnenia jediného pojednávania... K samotným časovým odstupom jednotlivých úkonov zo strany zákonnej sudkyne v trvaní niekoľkých mesiacov treba uviesť, že tieto sú v materiálnom právnom štáte neakceptovateľné...“

7. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48. ods. 2 ústavy.

II.

8. Pre účely verifikácie tvrdení účastníkov (body 2, 3, 5 a 6) ústavný súd nahliadol do súdneho spisu okresného súdu sp. zn. 24 C 23/2004 (teraz sp. zn. 4 C 639/08) a zistil tento priebeh ním posudzovaného konania o sťažovateľovej žalobe o náhradu škody spôsobenej dopravnou nehodou, prenájomom motorového vozidla a zvýšenými nákladmi na prevádzku pri používaní prenajatého motorového vozidla.

- Sťažovateľ podal 12. februára 2004 okresnému súdu žalobu o náhradu škody vo výške 21 000 Sk (697,07 €) s príslušenstvom proti žalovanej A., s. r. o., P.

- Na výzvu Okresného súdu Bratislava III sťažovateľ 13. mája 2004 uhradil súdny poplatok za návrh.

- Okresný súd v čase od 30. júna 2004 do 27. júna 2006 vyzýval sťažovateľa na zaplatenie ďalších súdnych poplatkov (za konanie o náhradu škody – nájomného za používanie prenajatého motorového vozidla a za úhradu zvýšených prevádzkových nákladov s tým súvisiacich), na upresnenie označenia žalovanej, na presnú špecifikáciu žaloby (na základe doplnenia žaloby sťažovateľom), na úhradu doplatku súdnych poplatkov (napr. záloha na znalecké dokazovanie),

- Okresný súd 29. júna 2006 uznesením č. k. PK 24 C 23/2004-28 zastavil konanie v časti sťažovateľovho návrhu na náhradu škody za nájom prenajatého motorového vozidla a za zvýšené náklady na jeho prevádzku (uznesenie nadobudlo právoplatnosť 23. januára 2007 pre problémy s doručovaním uznesenia sťažovateľovi; 29. decembra 2006 – neúspešný pokus o doručenie s výzvou, 2. januára 2007 – uložená zásielka).

- Kancelárii bol daný pokyn z 10. septembra 2007 na zistenie úhrady súdnych poplatkov (do 11. septembra 2007 – neuhradené).

- Okresný súd 12. septembra 2007 predvolal účastníkov na pojednávanie, ktorého termín nariadil na 16. október 2007. Súčasne vyzval žalovanú na vyjadrenie k žalobe. Pre problémy s dorúčením predvolania sťažovateľovi bola zásielka 18. septembra 2007 uložená na pošte.

- Žalovaná 28. septembra 2007 žiadala predložiť opis žaloby (doručení 8. októbra 2007) a 12. októbra 2007 doručila svoje vyjadrenie k žalobe.

- Na pojednávaní konanom 16. októbra 2007 nebol prítomný žalovaný a do konania vstúpila ako vedľajšia účastníčka P., a. s. Súd pojednávanie odročil na 4. december 2007.

- Predvolanie na pojednávanie nariadené na 4. december 2007 sťažovateľ prevzal 16. novembra 2007,

- Z dôvodu dlhodobej práceneschopnosti zákonnej sudkyne bol zrušený termín pojednávania nariadený na 4. december 2007 na neurčito. Upovedomenie o zmene termínu prevzala sťažovateľova manželka 29. novembra 2007.

- Vedľajšia účastníčka sa vyjadrila k žalobe 4. decembra 2007.

- Podľa úradného záznamu z 5. júna 2008 sťažovateľ nahliadol do súdneho spisu a boli mu vyhotovené kópie č. 1, 22, 28, 50, 54 a 55 (t. j. uznesenie z 29. júna 2006, výzvy na úhradu súdnych poplatkov, vyjadrenie vedľajšieho účastníka).

- Sťažovateľ 13. júna 2008 podal odvolanie proti uzneseniu z 29. novembra 2006. Tvrdil, že mu predmetné uznesenie bolo doručované bez oznámenia o uložení zásielky a že nebol upovedomený o termíne náhradného doručovania. Súčasne predložil doklad o úhrade súdnych poplatkov v sume 7 885 Sk v kolchoch nalepených na výzve okresného súdu z 18. marca 2005.

- Okresný súd 23. júna 2008 predložil odvolanie sťažovateľa krajskému súdu, kde mu bola pridelená sp. zn. 10 Co 25/08.

- Krajský súd 8. septembra 2008 požiadal Poštu T. oznámenie postupu poštového doručovateľa pri doručovaní zásielky sťažovateľovi v čase od 29. decembra 2006 do 2. januára 2007 a oznámenie mena tohto doručovateľa (odpoveď pošty bola krajskému súdu doručená 16. októbra 2008).

- Krajský súd 11. novembra 2008 dožiadal Okresný súd Trnava o výsluch svedkýň – poštových doručovateľiek. Tento 14. januára 2009 určil termín výsluchu na 11. február 2009, o čom bol sťažovateľ informovaný oznámením zo 14. novembra 2008. Súdny spis bol vrátený krajskému súdu 16. februára 2009.

- Podpredseda krajského súdu zaslal sťažovateľovi odpoveď sp. zn. Spr. 2182/09 z 15. októbra 2009 na jeho sťažnosť na prietahy v konaní z 8. augusta 2009 adresovanú ministerstvu spravodlivosti [bod 5 i)].

- Podpredseda krajského súdu zaslal predsedníčke senátu pokyn sp. zn. Spr. 2182/09 zo 16. októbra 2009 tohto znenia:

„... v súvislosti so sťažnosťou pána M. K... zo dňa 08. 08. 2009, ktorá bola tunajšiemu súdu odstúpená predsedníčkou Okresného súdu... dňa 24. 09. 2009, v ktorej sa sťažuje na prietahy v konaní Krajského súdu... vedenom pod sp. zn. 10 Co 25/08, ktorú som dňa 15. 10. 2009 vyhodnotil ako objektívne dôvodnú, Vám oznamujem, že vec budem naďalej sledovať z hľadiska bezprietahovosti a vyzývam Vás, aby ste prijali také opatrenia, ktoré povedú k plynulému a efektívnemu ukončeniu predmetného konania...“.

- Následne krajský súd uznesením sp. zn. 10 Co 25/08 z 30. októbra 2009 odmietol odvolanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 7. decembra 2009 (doručením sťažovateľovi). Súdny spis bol 13. novembra 2009 vrátený okresnému súdu.

- Sťažovateľ 5. januára 2010 podal na okresnom súde dovolanie proti uzneseniu krajského súdu. Súdny spis bol predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

- Najvyšší súd uznesením sp. zn. 1 Cdo 2/2010 z 27. januára 2010 dovolanie sťažovateľa odmietol. Opis uznesenia bol doručený právnomu zástupcovi sťažovateľa 24. marca 2010. Súdny spis bol vrátený okresnému súdu 3. marca 2010.

- Okresný súd predvolaním z 19. apríla 2010 určil termín pojednávania vo veci „Náhrada škody v doprave vo výške 21.000,- Sk s prísl.“ na 8. jún 2010 (predvolanie prevzal sťažovateľ 20. mája 2010).

- Na pojednávaní konanom 8. júna 2010 sa zúčastnili sťažovateľ a zástupcovia žalovanej a vedľajšej účastníčky. Po vykonaní výsluchu účastníkov a vedľajšej účastníčky bolo pojednávanie odročené na 14. september 2010.

- Okresný súd 3. augusta 2010 požiadal Krajský dopravný inšpektorát, diaľničné oddelenie Bratislava o predloženie spisu vo veci dopravnej nehody sťažovateľa a zaslanie výpisu z evidencie držiteľov osobných motorových vozidiel zúčastnených na dopravnej nehode.

- Okresný súd 3. augusta 2010 sťažovateľovi oznámil, že súdny spis sp. zn. 4 C 639/2008 bol predložený ústavnému súdu.

III.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím,

ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

10. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov.

11. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. PK 24 C 23/2004, sp. zn. 4 C 639/2008 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 25/2008 dochádza (došlo) k porušovaniu sťažovateľovho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

12. Ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (napr. II. ÚS 32/00, I. ÚS 29/02, IV. ÚS 61/03, II. ÚS 298/06) poskytuje ochranu základnému právu na konanie bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy len vtedy, ak bola sťažnosť na ústavnom súde uplatnená v čase, keď k namietanému porušeniu práva došlo alebo porušenie v tom čase trvalo. Vychádza pritom z toho, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu, ktorý sa dosiahne právoplatným rozhodnutím (napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 10/98).

13. Ústavný súd pri konaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy pravidelne prihliada na skutočnosť, či sťažovateľ pred podaním sťažnosti ústavnému súdu využil právne prostriedky nápravy priznané mu právnym poriadkom Slovenskej republiky, napr. či sa domáhal nápravy uplatnením práva podľa § 3 a § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o súdoch“), t. j. podaním sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi príslušného súdu. Podanie takejto sťažnosti považuje ústavný súd za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia nielen so základným právom na súdnu ochranu, ale aj so základným právom na konanie bez zbytočných prietahov (napr. IV. ÚS 153/03, IV. ÚS 278/04, I. ÚS 31/09). Ústavný súd už viackrát rozhodol (m. m.

I. ÚS 21/99, IV. ÚS 33/05, I. ÚS 31/09), že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

14. Ústavný súd tiež poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd už vo svojich rozhodnutiach vyslovil, že „ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (II. ÚS 63/05, IV. ÚS 391/09).

15. Vychádzajúc z už uvedených právnych záverov (body 12 až 14) postupoval ústavný súd aj pri posudzovaní postupu všeobecných súdov v konaní (a rozhodovaní) o sťažovateľovej žalobe, a to na základe skutočností zistených z obsahu súdneho spisu okresného súdu sp. zn. PK 24 C 23/2004 (sp. zn. 4 C 639/2008).

III.A

K namietanému postupu krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Co 25/08

16. Pri posudzovaní namietaného postupu krajského súdu ústavný súd z obsahu spisu zistil (bod 8), že predmetná vec bola krajskému (odvolaciemu) súdu predložená 23. júna 2008, ktorý v čase od 8. septembra 2008 do 16. februára 2009 vykonal doplňujúce dokazovanie dopytom na pošte a výsluchom svedkýň dožiadaným súdom. Postup krajského súdu v tomto časovom úseku kvalifikuje ústavný súd ako plynulý. V období od vrátenia spisu dožiadaným súdom späť na krajský súd (16. februára 2009) do rozhodnutia o odvolaní uznesením z 30. októbra 2009 nevykonal vo veci konajúci senát 10 Co žiadny procesný úkon smerujúci k rozhodnutiu v merite veci, teda bol v zásade skoro 8 mesiacov nečinný. V tomto časovom úseku 8. augusta 2009 podal sťažovateľ sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú ministerstvu spravodlivosti (dotýkajúcu sa aj odvolacieho konania). Po jej

doručení krajskému soudu (24. septembra 2009) [pozri body 5 f), g), i) a j)] dal jeho podpredseda 16. oktobra 2009 pokyn predsedníčke senátu 10 Co (bod 8), aby prijala „*také opatrenia, ktoré povedú k plynulému a efektívnemu ukončeniu predmetného konania*“. Následne 30. oktobra 2009 krajský súd uznesením sp. zn. 10 Co 25/08 odvolanie sťažovateľa odmietol (bod 8). Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľova sťažnosť na prieťahy v konaní bola v tomto prípade účinným (zákonom umožneným) prostriedkom nápravy. Súdny spis bol 13. novembra 2009 vrátený okresnému súdu.

17. Vychádzajúc zo skutočností už uvedených v bode 16 s prihliadnutím na celkovú dobu odvolacieho konania trvajúceho (od 23. júna 2008 do 30. oktobra 2009, najneskôr do 13. novembra 2009) necelých 17 mesiacov kvalifikuje ústavný súd nečinnosť uvedenú v bode 16 ako ojedinelú nečinnosť trvajúcu necelých 8 mesiacov, ktorej dĺžka nebola v danom prípade spôsobilá porušiť sťažovateľom označené základné právo.

18. Z uvedených dôvodov (body 12 až 17) ústavný súd sťažovateľovej sťažnosti v časti namietajúcej porušenie jeho základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy postupom krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 25/08 nevyhovel.

III.B

K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (čl. 48 ods. 2 ústavy) postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4 C 639/2008, pôvodne vedenom pod sp. zn. PK 24 C 23/2004

19. V úvode posudzovania sťažovateľom namietaného priebehu postupu okresného súdu v jeho veci náhrady škody ústavný súd poznamenáva, že základom sťažovateľovej žaloby z 12. februára 2004 bolo domáhanie sa od žalovanej náhrady škody „*vo výške 21.000,- Sk + príslušenstvo*“ z titulu škody na jeho motorovom vozidle spôsobenej dopravnou nehodou z 9. januára 2003. Za tento návrh uhradil sťažovateľ súdny poplatok kolkovými známkami v hodnote 1 050 Sk. Ďalšími nárokmi z uplatnenej žaloby bola náhrada škody spočívajúcej v platení paušálu 400 Sk denne za prenajaté motorové vozidlo (ktoré sťažovateľ používal namiesto svojho dopravnou nehodou poškodeného motorového

vozidla) a náhrada škody spočívajúca vo zvýšených nákladoch na prevádzku prenajatého osobného motorového vozidla (sťažovateľovo poškodené osobné motorové vozidlo jazdilo na LPG). Tieto náklady predstavovali „cca 3 840 Sk za mesiac“. Na zaplatenie súdnych poplatkov za tieto ďalšie časti požadovanej náhrady škody bol sťažovateľ vyzvaný okresným súdom 11. augusta 2004. Okresný súd podaniami z 11. augusta 2004 (žiadosť o upresnenie označenia odporcu) a 3. februára 2005 (žiadosť o presnú špecifikáciu náhrady škody z nájomného a zo zvýšenia nákladov) požadoval doplnenie pôvodnej žaloby z 12. februára 2004 a výzvou z 18. mája 2005 žiadal zaplatenie súdneho poplatku. Keďže sťažovateľ (aj napriek poučeniu o možnosti zastavenia konania) poplatok v určenej lehote nezaplatil, okresný súd uznesením č. k. PK 24 C 23/2004-28 z 29. novembra 2006 konanie „v časti návrhu o náhradu škody za nájomné vo výške 120.400,- Sk a v časti návrhu o náhrady škody za zvýšené náklady na prevádzku pri používaní prenajatého motorového vozidla vo výške 37.304,- Sk“ zastavil. Predmetné uznesenie okresného súdu nadobudlo právoplatnosť 23. januára 2007. Ústavný súd sa pri posudzovaní dôvodnosti tejto časti sťažnosti (čl. 48 ods. 2 ústavy) nezaoberal posudzovaním problematiky fikcie náhradného doručenia predmetného uznesenia sťažovateľovi (§ 47 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), pretože táto problematika bola predmetom posudzovania krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 12 Co 25/08, najvyššieho súdu v dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1 Cdo 2/2010 a ich rozhodnutia (uznesenie krajského súdu sp. zn. 10 Co 25/08 z 30. októbra 2009 a uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 2/2010 z 27. januára 2010), boli predmetom prieskumu ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania tejto sťažnosti, a to uznesením č. k. I. ÚS 244/2010-17 z 30. júna 2010 (k uvedenému pozri tiež body 2 a 8).

20. Vychádzajúc zo zisteného priebehu konania o sťažovateľovej žalobe [skutkový stav uvedený v bode 8 a v úvode posudzovanej problematiky (bod 19)] považoval ústavný súd za dôvodné posudzovať sťažovateľom namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v časových úsekoch vzniklých (vyvolaných) postupom vo veci konajúcich súdov, ale aj samotným konaním (procesnými úkonmi, resp. nečinnosťou) sťažovateľa. Ústavný súd upriamuje pozornosť tiež na skutočnosť, že v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon

o sídlach súdov“) vo veci v hodnotenom čase postupne konali (v súlade s prechodom ich právomoci) okresný súd (do 31. decembra 2004), Okresný súd Bratislava III (od 1. januára 2005 do 31. decembra 2007) a opätovne okresný súd (od 1. januára 2008).

21. V období od podania žaloby (12. februára 2004) do nadobudnutia právoplatnosti uznesenia okresného súdu 29. novembra 2006 o zastavení časti konania (t. j. do 23. januára 2007) sa vo veci konajúce prvostupňové súdy zaoberali najmä odstraňovaním nedostatkov sťažovateľovej žaloby (výzvami na doplnenie, resp. opravu žaloby), úhradou a doplatkom súdnych poplatkov za návrh (pozri bod 8). Keďže sťažovateľ aj napriek výzvam prvostupňového súdu súdne poplatky za návrh neuhradil, okresný súd uznesením z 29. novembra 2006 konanie „v časti návrhu o náhradu škody za nájomné... a v časti návrhu o náhradu škody za zvýšené náklady na prevádzku...“ zastavil. Ako už bolo uvedené (bod 8), pre problémy s doručovaním zásielky (jej prevzatí sťažovateľom) nadobudlo toto rozhodnutie právoplatnosť 23. januára 2007. Po tomto termíne urobil okresný súd prvý procesný úkon 10. septembra 2007 (t. j. po uplynutí 8 mesiacov), keď zisťoval úhradu súdnych poplatkov sťažovateľom (bod 8). Ďalším procesným úkonom súdu bolo 12. septembra 2007 predvolanie na pojednávanie nariadené na 16. október 2007, pri ktorom boli opätovné problémy s doručením sťažovateľovi (bod 8). Na pojednávaní konanom 16. októbra 2007 bol určený nový termín pojednávania na 4. december 2007 (bod 8). Toto pojednávanie bolo odročené pre dlhodobú chorobu zákonnej sudkyne na neurčito (bod 8). Po nahliadnutí do súdneho spisu (5. júna 2008) podal sťažovateľ 13. júna 2008 odvolanie proti uzneseniu okresného súdu z 29. novembra 2006 o zastavení časti konania (bod 8). V tomto období nevykonal okresný súd žiadny procesný úkon v čase od 4. decembra 2007 do 5. júna 2008 (bod 8), t. j. počas 6 mesiacov – do tejto doby spadala aj dlhodobá práceneschopnosť zákonnej sudkyne – pozri tiež bod 5 b).

22. Zhodnotiac tento úsek konania (od 2. februára 2004 do 13. júna 2008) ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ svojím postupom (úpravy žaloby, neuhradenie súdnych poplatkov, nepreberanie poštových zásielok) významnou mierou prispel k predĺžovaniu doby konania o jeho návrhu. Ústavný súd nemohol neprihliadnuť tiež na zmeny v organizácii súdov vyplývajúce zo zákona o sídlach súdov, ktoré mali taktiež významný

vplyv na náročnosť a dĺžku konania v tomto období. Zo súdneho spisu vyplývajúca a už konštatovaná znížená procesná aktivita prvostupňového súdu (od 4. decembra 2007 do 5. júna 2008) nemala z hľadiska komplexného pôsobenia všetkých už uvedených okolností na dĺžku tejto etapy súdneho konania vplyv takej intenzity, aby bolo potrebné hodnotiť priebeh konania v tomto období ako postup prvostupňového súdu porušujúci základné právo sťažovateľa zaručené čl. 48 ods. 2 ústavy. Ústavný súd považuje za relevantné poukázať tiež na skutočnosť, že sťažovateľ v tomto období nevyužil možnosť podania sťažnosti na prietahy v konaní adresovanú predsedovi príslušného prvostupňového súdu (podľa zákona o súdoch). Takúto sťažnosť považuje ústavný súd za účinný prostriedok nápravy, resp. ochrany aj namietaného porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (pozri tiež bod 13).

23. Obdobie od 23. júna 2008 do 13. novembra 2009, t. j. odvolacie konanie (pozri body 15 až 18), ako aj obdobie od 5. januára 2010 do 3. marca 2010, t. j. konanie na najvyššom súde o dovolaní sťažovateľa (pozri bod 8), počas ktorého okresný súd nekonal (nepokračoval v konaní) o základnej časti sťažovateľovej žaloby (t. j. o náhrade škody v sume 21 000 Sk spôsobenej na jeho motorovom vozidle v dôsledku dopravnej nehody), počas ktorého bol súdny spis na odvolacom, resp. dovolacom súde a ktorého dĺžka, resp. trvanie nemohol okresný súd ovplyvniť, nemožno z objektívnych dôvodov pripočítať na jeho ťarchu. Priebeh súdneho konania a postup okresného súdu v ňom v čase od 3. marca 2010 (vrátenie súdneho spisu sp. zn. 4 C 639/2008 z najvyššieho súdu) do 3. augusta 2010 (predloženie súdneho spisu ústavnému súdu) kvalifikuje ústavný súd ako plynulé konanie. Okresný súd v tomto období určil termín pojednávania vo veci (bod 8), vykonal 8. júna 2010 pojednávanie a odročil termín jeho konania pre účely zabezpečenia (zistenia) ďalších dôkazov (bod 8).

24. Zistenia a konštatácie už uvedené v bodoch 19 a 20, resp. 12, 13, 14, ako aj prihliadnutie na zmysel a účel základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (t. j. odstránenie stavu právnej neistoty právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu) boli základom pre záver ústavného súdu vyjadrený v jeho rozhodnutí o nevyhovení sťažovateľovej sťažnosti aj v tejto jej časti.

25. Priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľom je v zmysle čl. 127 ods. 3 ústavy podmienené vyhovením sťažnosti vo veci samej (vyslovením porušenia základných práv alebo slobôd zaručených v ústave alebo v kvalifikovanej medzinárodnej zmluve).

26. O uložení povinnosti niektorému z účastníkov konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy, rozhoduje ústavný súd podľa „výsledku konania“ (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) zohľadňujúc (obdobne ako v prípade rozhodovania o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia), či bola sťažnosť dôvodná, teda či ústavný súd vyslovil porušenie základných práv alebo slobôd sťažovateľa zaručených v ústave alebo v kvalifikovanej medzinárodnej zmluve vo veci samej.

27. Keďže v uvedenom prípade ústavný súd sťažnosti sťažovateľa nevyhoviel, uvedenými návrhmi sa pri svojom rozhodovaní už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. októbra 2010